

NYTT fra Norsk Vann

Nye verktøy fra Norsk Vann Prosjekt

Norsk Vanns prosjektsystem genererer stadig nye rapporter, veiledninger og andre verktøy på vann- og avløpsfeltet. Prosjektsystemet er fullt ut brukerstyrt, for å sikre at prosjektene har størst mulig aktualitet og nytteverdi.

Her kommer en oversikt over nye verktøy siden forrige nummer av VANN. Rapporter kan kjøpes hos Norsk Vann. Rapporter eldre enn 3 år er gratis for alle. De som er med i Norsk Vann Prosjekt eller abonnerer på resultater fra Norsk Vann Prosjekt, kan fritt laste ned rapportene og andre verktøy i pdf-format fra bokhandelen på norsk vann.no. Juridiske verktøy kan fritt lastes ned på va-jus.no.

Vurdering av Norsk Vanns kurstilbud sett opp mot nødvendig kompetanse for drifting av vann- og avløpsanlegg (Norsk Vann rapport 291/2025)

Målet med denne rapporten har vært å vurdere anbefalt innhold i driftsoperatørkurs opp mot innhold i dagens kurs, samt å gjøre vurderinger knyttet til en ordning for dokumentasjon av kompetanse. En gjennomgang av tidligere anbefalt pensum for opplæring av driftspersonell i vann- og avløpsfag, sett opp mot dagens kursportefølje hos Norsk Vann, konkluderer med at Norsk Vanns kursportefølje i all hovedsak er dekkende. Det bør likevel sees på de overordnede temaene er tilstrekkelig dekket, og om temaene risikovurderinger/beredskap, prognoser og ressursbruk, og bærekraft undervises i tilstrek-

kelig grad. I tillegg bør det sees på om det som foreleses under overskriften «drifting av LOD-anlegg» er godt nok dekket i dagens kurs. Det samme gjelder temaene «online overvåkning» og metoder for søk etter feilkoblinger på både overvann og avløp». I tillegg til overnevnte tema gis det ikke i noe særlig grad innføring i faget økonomi. Det bør derfor vurderes om driftsøkonomi skal inn i pensum.

Forfatter av rapporten er Kristin Jenssen Sola, Norsk Vann

Veiledning for oljeutskilleranlegg (Norsk Vann rapport 290/2024)

Norsk Vann har publisert en oppdatert versjon av rapport nr. 156/2007, Veiledning for oljeutskilleranlegg. Revisjonen svarer på et behov for en moderne veileder tilpasset dagens krav og kunnskapsnivå. Mange kommuner møter fortsatt utfordringer med å forvalte sin myndighet, og rapporten legger stor vekt på å styrke kommunenes rolle som forurensningsmyndighet.

Rapporten er inndelt i tre hovedkapitler rettet mot ulike målgrupper. Kapittel én handler om forvaltning av myndighet og gir veiledning til kommunale saksbehandlere. Kapittel to tar for seg etablering og utforming av oljeutskilleranlegg, og er rettet mot tiltakshavere og rådgivere som skal prosjektere og søke om tillatelser. Kapittel tre fokuserer på drift, kontroll og oppfølging av slike anlegg, rettet både mot virksomheter med ansvar for anleggene og operatører som utfører kontroll og vedlikehold.

Forfatter av rapporten er Kjetil Flugund, Norsk Vann.

Kompetansekrav knyttet til drift av vann- og avløpsanlegg (Norsk Vann rapport B28/2025)

Det stilles krav i drikkevannsforskriften §8 til nødvendig kompetanse og opplæring for drifting av vannforsyningssystem, som skal stå i forhold til arbeidsoppgavene. I forurensningsforskriften §12 og §13 stilles det krav til at avløpsanleggene skal driftes av fagkyndige. Til tross for lovkrav knyttet til kompetanse foreligger det ikke en oversikt eller beskrivelse av hva som forstås med nødvendig kompetanse hos driftspersonell i vann- og avløpsbransjen. Dette gjør det svært vanskelig å dokumentere kravet til kompetanse både for myndighetene og anleggseierne.

Hovedmålet for dette prosjektet har vært å finne riktige kompetansekrav for driftspersonell, som kan brukes videre som grunnlag til kurs og opplæring. I tillegg har prosjektet som mål å definere hva som er kritisk kompetanse for drifting av vann- og avløpsanleggene. For å svare ut dette spørsmålet er det blant annet gjennomført intervjuer av ulike fagpersoner i bransjen.

Forfattere av rapporten er Ingrid Krogrud Andreassen og Lene Grimsrud, COWI.

Ny kunnskap om filterdrift og mikrobiologisk liv i ozonering-biofiltreringsanlegg (Norsk Vann rapport C17/2025)

IVAR IKS utvidet vannbehandlingen ved sitt anlegg på Langevatn i mai 2021. Utvidelsen innebar at prosesstrinnene ozonering og biofiltrering (alkalisk filter etterfulgt av biofilter) ble lagt til den eksisterende prosessen. Det ble laget et omfattende prosessovervåkingsprogram for å se hvordan de ulike trinnene påvirker renseseffekten gjennom prosessen.

I prosjektet som rapporteres her ble molekylærbiologiske analyser benyttet for å studere sammensetningen av bakteriesamfunnet i alkalisk filter og biofilter, inkludert sammenhenger med årstidsvariasjoner og filtersyklus. Det ble også undersøkt hvordan spyleregimet påvirker fysisk/kjemiske parametere og utvalgte mikrobiologiske parametere. Prosjektet ble gjennomført i samarbeid med SINTEF, Norconsult og Norsk Vann, og med Bamble kommune som har hatt tilsvarende ozonering-biofiltreringsanlegg ved Flåte vannbehandlingsanlegg i drift siden 2014.

Prosjektet har fått finansiell støtte fra Program for teknologiutvikling i vannbransjen, som er en

offentlig støtteordning som forvaltes av Folkehelseinstituttet.

Forfattere av rapporten er Unni Synnøve Lea, IVAR IKS, Gunhild Hageskal, SINTEF, og Svein Forberg Liane, Norconsult.

Systad Prosjekt AS

Prosjekt- og byggeledelse av VA-anlegg

Sognsveien 75A, 0855 OSLO • Telefon: 22 58 06 80

E-mail: post@systad.no • www.systad.no